
Program osnovna šola

GLASBENA VZGOJA

Učni načrt

Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011

http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_obvezni/Glasbena_vzgoja_obvezni.pdf

KAZALO

1 OPREDELITEV PREDMETA	4
2 SPLOŠNI CILJI	5
3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE	6
3.1 Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje	6
3.2 Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje	8
3.3 Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje	10
4 STANDARDI ZNANJA	12
4.1 Prvo vzgojno izobraževalno obdobje	12
4.2 Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje	13
4.3 Tretje vzgojno izobraževalno obdobje	14
5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	15
5.1 Uresničevanje ciljev glasbene vzgoje	15
5.2 Individualizacija in diferenciacija	26
5.3 Medpredmetne povezave	26
5.4 Preverjanje in ocenjevanje znanja	30
5.5 Informacijska tehnologija	31
5.6 Domače naloge	33

2 SPLOŠNI CILJI

Splošni cilji so:

- spodbujanje doživljanja in izražanja glasbe z glasbenimi dejavnostmi (poslušanje, izvajanje, ustvarjanje) ter drugih izraznih sredstev in medijev,
- vzbujanje radovednosti ter razvijanje interesa in aktivnega odnosa do glasbe,
- sodelovanje v različnih oblikah glasbenega udejstvovanja,
- oblikovanje pozitivnega odnosa do nacionalne in svetovne glasbene dediščine,
- razvijanje občutljivosti in strpnosti do različnih glasbenih kultur ter tistih, ki to glasbo tudi izvajajo,
- poznavanje glasbene literature, ustvarjalcev in poustvarjalcev ter zakonitosti glasbenega jezika,
- razvijanje kritične presoje in vrednotenja glasbe,
- spodbujanje estetskega razvoja z dejavnostmi glasbenega izvajanja, poslušanja in ustvarjanja,
- vzgajanje za ustvarjanje in ohranjanje zdravega zvočnega okolja ter preprečevanja zvočne onesnaženosti,
- razvijanje glasbenih sposobnosti in spretnosti z aktivnimi oblikami in metodami dela,
- razvijanje sporazumevanja in komuniciranja v glasbenem jeziku,
- gibalno-rajalno, plesno, likovno in besedno izražanje glasbenih doživetij in predstav,
- povezovanje glasbe z drugimi umetnostmi in z različnimi predmetnimi področji,
- usmerjanje v ustvarjalno uporabo glasbenega znanja v šolskem in zunajšolskem udejstvovanju,
- ozaveščanje pomena glasbenega delovanja in razvoja z vidika trajnostnega razvoja,
- razvijanje smiselne in kritične uporabe sodobne tehnologije,
- spoznavanje učinka in uporabnost glasbenih dejavnosti kot sprostitvenih tehnik za telo in duha (glasbena terapija),
- razvijanje čustvene inteligence kot temeljnega pogoja za učenje ter čustveno-socialno zrelost otrok.

3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE

Učni načrt navaja obvezne in izbirne operativne cilje in vsebine. Operativni cilji in vsebine so navedeni v treh področjih glasbenih dejavnosti izvajanja, ustvarjanja in poslušanja in se med seboj prepletajo.

Obvezni cilji in vsebine, potrebni za splošno izobrazbo ob končanju osnovne šole, so namenjeni vsem učencem. Zapisani so pokončno. *Izbirni cilji in vsebine opredeljujejo dodatna ali poglobljena znanja, ki jih učitelj obravnava po svoji presoji glede na zmožnosti in interese učencev. Zapisani so poševno.*

Področja glasbenih dejavnosti so: izvajanje, ustvarjanje in poslušanje.

3.1 Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje

IZVAJANJE		
1. razred	2. razred	3. razred
<p>V skupini in samostojno sproščeno in doživeto pojejo otroške, ljudske in umetne pesmi. Pojejo pesmi iz preteklosti in sedanjosti ter širijo pevski repertoar. Pri petju posnemajo interpretacijo odraslega. Doživeto pojejo, upoštevajo glasno, tiho in počasnejše, hitrejše izvajanje. Ob petju doživljajo, spoznavajo in poglobljajo prvine estetskega oblikovanja pesmi. Urijo se v pevskem dihanju in jasni izreki. Oblikujejo pevski glas, poglobljajo zanesljivost petja in izreke. Širijo glasovni obseg, izboljšujejo tehniko petja in intonacijo. Prepoznavajo, razumejo in uporabljajo glasbene pojme: pevec, solist, pesem, pevski zbor, zborovodja. Ritmično izrekajo otroška besedila, izštevanke in uganke. Poglobljajo natančno ritmično izreko besedil. Izbrana besedila ritmizirajo.</p>		

USTVARJANJE

1. razred

2. razred

3. razred

Raziskujejo zvočne barve in z njimi izražajo zvočne zamisli.

Raziskujejo zvočnost glasbil ter ugotavljajo in opisujejo razlike.

Z zvoki posnemajo stvari, živali, jezike oz. dogajanja v svojem ožjem in širšem okolju ter v naravi.

Poustvarjajo pesmi, besedila in instrumentalne spremljave.

Ustvarjajo spremljave in zvočne slike. Oblikujejo lastne glasbene zamisli: dopolnjujejo ritmične in melodične vzorce ter glasbena vprašanja in odgovore, melodije na dano besedilo in obratno.

Izmišljajo si slikovne znake, glasbene simbole, jih razvrščajo in urejajo v glasbeni slikovni zapis zvočnih dogodkov (npr. za oblikovne dele, za posamezne elemente zvoka: barvo, jakost, trajanje in višino).

Ustvarjalno izražajo glasbena in zunajglasbena doživetja ter predstave v likovni, besedni in gibalni komunikaciji.

Z gibanjem izražajo zvočna doživetja ter glasbene predstave o tonskih trajanjih in višinah, jakosti in barvi tona ter oblikovnih delih.

Uvajajo se v vrednotenje ustvarjalnih dosežkov in glasbenih doživetij ter predstav z različnimi komunikacijskimi sredstvi in mediji.

POSLUŠANJE

1. razred

2. razred

3. razred

Poslušajo in razmišljajo o zvokih v naravi, drugih zvočnih pojavih in glasbenih primerih.

Doživljajsko poslušajo glasbo za različne sestave s programsko in absolutno vsebino.

Ob poslušanju vokalne in instrumentalne glasbe poglobljajo koncentracijo, zbranost in pozornost ter razvijajo slušno zaznavo in zvočno senzibilnost. Navajajo se na pozorno poslušanje.

Ob poslušanju glasbene pravljice poglobljajo sposobnost doživljanja ob glasbi.

Poslušajo glasbo ter izražajo svoja doživetja in zaznave glasbenih elementov gibalno-plesno, likovno ali besedno.

Ob poslušanju prepoznavajo, razlikujejo in urejajo zvočne barve glasov/instrumentov, lastnosti tonov, smer, hitrost in jakost gibanja melodije, naravo skladbe in izvajalce.

Prepoznavajo znane skladbe, refrene v pesmih ter oblikovne dele skladbe.

Prepoznavajo enake in različne glasbene vzorce ter jih sestavljajo v smiselne enote.

Prepoznavajo pesem v vokalni in/ali instrumentalni izvedbi glede na njen ritem in/ali melodijo.

Navajajo se na uporabo sodobne tehnologije.

Prepoznavajo in uporabljajo poimenovanja za glasbila, glasbene sestave in oblike: trstenke, lončeni bas, harmonika, klavir, violina, violončelo, kitara, harfa, kljunasta flavta, trobenta, fagot, boben, pihalni orkester, koračnica, balet, ljudski ples, kolo.

4 STANDARDI ZNANJA

Učenec¹ dosega kakovost in obseg standardov znanja skladno z uresničevanjem učnega načrta in s svojimi individualnimi sposobnostmi. S **poudarjenim tiskom** so označeni **minimalni standardi** znanja po posameznih vzgojno-izobraževalnih obdobjih in razredih v obdobju.

4.1 Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje

1. razred	2. razred	3. razred
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poje repertoar ljudskih, umetnih, domačih ter tujih pesmi, • zna enakomerno izrekati ritmična besedila, • posnema ritmične in melodične vzorce, • igra na glasbila preproste spremljave ter krajše glasbene vzorce, • pri izvajanju upošteva elemente interpretacije, • ustvari preproste spremljave in melodične motive z lastnimi, otroškimi, ljudskimi, improviziranimi in Orffovimi glasbili, • ustvarjalno izraža glasbena doživetja in predstave v likovni, besedni in gibalni komunikaciji, • razvija občutljivost za glasbene oblikovne celote pri petju, igranju in poslušanju, • sledi slikovnemu zapisu glasbenih vsebin, • razvija glasbeno mišljenje in analitično zaznava odnose v lastnostih tona kot glasnejši – tišji, višji – nižji, daljši – krajši, • doživljajsko in zbrano posluša krajše glasbene vsebine, • v svoje petje uvaja elemente zdravega petja, • razvija občutljivost za zdravo zvočno okolje, • razume in uporablja glasbene pojme, • se vključuje v glasbene dejavnosti v šolskem in zunajšolskem okolju. 		

4.2 Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje

4. razred	5. razred	6. razred
<p>Učenec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poje enoglasne in dvoglasne ljudske ter umetne pesmi iz slovenske in tuje glasbene zakladnice, • analitično zaznava in poimenuje tonske višine, • uporablja solmizacijo in tonsko abecedo, • ritmično izreka in ritmizira besedila, • glasbena in zunajglasbena doživetja izraža z gibanjem in plesom, • igra instrumentalne spremljave in instrumentalne skladbe, • pozna obravnavane glasbene oblike, • razlikuje med ljudsko in umetno glasbo, • ustvari glasbeno obliko kanon in rondo, • pri petju in igranju na glasbila upošteva elemente interpretacije, • prepozna in poimenuje izbrani repertoar slovenskih in tujih glasbenih del, • razlikuje vokalno, instrumentalno ter vokalno-instrumentalno glasbo, • razlikuje pevske glasove in sestave ter instrumentalne skupine in posamezna glasbila v instrumentalnih skupinah, • se orientira v grafično-slikovnem in notnem zapisu, • razlikuje absolutno in programsko glasbo, • pozna glasbene ustanove in možnosti vključitve v glasbene dejavnosti v domačem, šolskem in širšem okolju, • vrednoti svoje delo in delo sošolcev, • pri delu izkaže osebno angažiranost. 		

5. DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

